

Комітет провів чергове засідання в режимі відеоконференції

28.9.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

25 вересня 2026 року Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів провів чергове засідання у режимі відеоконференції.

Під час засідання народні депутати України-члени Комітету розглянули, зокрема, два проекти Трудового кодексу України: поданий Кабінетом Міністрів України за реєстр. №16010 та альтернативний за реєстр. №16010-1.

За результатами розгляду Комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді включити до порядку денного сесії зазначені законопроекти та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу законопроект за реєстр. №16010, а законопроект за реєстр. №16010-1 - відхилити.

Слід зазначити, що у законопроекті за реєстр. №16010 є окремі відмінності порівняно з попередньою редакцією внесеного Урядом проекту Трудового кодексу України (реєстр. №14386), зокрема:

- уточнено окремі положення щодо заборони примусової та дитячої праці (стаття 4¹) та заборони дискримінації (стаття 5);
- розширено визначення мобінгу (цькування) та харасменту (домагання) (стаття 5), полегшено тягар доказування для працівника, який вимагає тимчасового переведення на дистанційну роботу через мобінг чи харасмент (стаття 63);
- деталізовано межі поширення положень трудового законодавства на працю членів фермерських господарств, колективних сільськогосподарських підприємств та кооперативів, священнослужителів, церковнослужителів, а також на відносини між гіг-спеціалістами та резидентами Дія Сіті (стаття 10);
- пом'якшено заборону на залучення до нічних, понаднормових робіт, а також до робіт у вихідні дні вагітних працівниць, працівниць, які нещодавно народили, та працівниць, які вигодовують дитину, і передбачено можливість їх залучення до таких робіт за наявності письмової згоди та за умови, що це не суперечить медичним рекомендаціям (статті 119, 120, 130);
- додано норму, що гарантує працівникам захист від кримінального та адміністративного переслідування за участь у законному страйку (стаття 282).

Загалом до основних новел проекту Трудового кодексу України, порівняно з чинним законодавством, можна віднести:

1. Визначення ознак трудових відносин.

У статті 38 законопроекту наведено вісім ознак, за наявності не менше п'яти з яких відносини вважатимуться трудовими.

2. Дев'ять видів трудових договорів.

Визначено чіткий перелік дев'яти видів трудових договорів та можливість укладення трудового договору, який поєднує умови трудових договорів різних видів (стаття 54).

3. Тимчасова (агентська) робота.

Передбачається впровадження трудового договору про тимчасову (агентську) роботу, який укладається між тимчасовим працівником і роботодавцем — агентством з тимчасового працевлаштування — з метою направлення працівника на певний час для виконання роботи за завданням та під контролем зазначеної агентством особи (статті 67-75).

4. Учніський трудовий договір.

Передбачається впровадження особливого виду трудового договору, який дає можливість поєднувати роботу з одночасним навчанням на робочому місці та може бути укладений з особою від 14 років строком до шести місяців. При цьому такому працівнику призначається наставник з числа досвідчених та кваліфікованих працівників (стаття 61).

5. Цифровізація трудових відносин.

Визначається можливість ознайомлення працівника з актами роботодавця, повідомленнями, іншими документами за допомогою технічних засобів електронних комунікацій (стаття 23), можливість укладення трудового договору в електронній формі (стаття 46), ведення обліку трудової діяльності працівника в електронній формі в реєстрі застрахованих осіб (стаття 53).

6. Новий механізм визначення мінімальної заробітної плати.

Мінімальна заробітна плата встановлюватиметься у відсотках від розміру середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності в середньому по економіці станом на 1 січня попереднього року, при цьому розмір відсотка визначатиметься Урядом (стаття 157).

7. Збільшення тривалості щорічної основної оплачуваної відпустки.

Передбачається збільшення тривалості відпустки з 24 до 28 днів (стаття 135).

8. Зміна порядку і умов надання відпусток, пов'язаних з народженням та вихованням дитини.

Передбачається врахування принципу гендерної недискримінації, зокрема впровадження оплачуваної відпустки для догляду за дитиною тривалістю чотири місяці, яка може надаватися батькам дитини у будь-який час до досягнення дитиною 8-річного віку з урахуванням того, що кожен з батьків має право на два місяці такої відпустки (стаття 150).

9. Нові категорії працівниць та додаткові гарантії.

Визначаються такі категорії працівниць, як вагітна працівниця, працівниця, яка нещодавно народила, та працівниця, яка вигодовує дитину, а також їхні права, у тому числі на скорочену тривалість робочого часу, встановлення робочого часу неповної тривалості та спеціальні перерви для годування дитини (статті 80, 116, 117, 128).

10. Вирішення індивідуальних трудових спорів.

Визначено три способи вирішення індивідуальних трудових спорів: шляхом переговорів, за допомогою медіації та судом (стаття 237).

11. Колективні трудові спори.

Передбачається поділ колективних трудових спорів на спори про права та спори про інтереси, а також запровадження у практику вирішення таких спорів процедур медіації (статті 255, 261).

12. Врегулювання колективних трудових спорів та страйків.

Передбачається спрощення процесів вирішення колективних трудових спорів та скорочення термінів і процедур оголошення страйку, запровадження інститутів попереджувального страйку та локауту (статті 278, 290).

13. Державний нагляд і контроль.

Визначаються на законодавчому рівні основні засади та порядок здійснення державного нагляду та контролю за додержанням трудового законодавства, а також врегульовується правовий статус інспекторів праці.

14. Нова система запобігання виробничим ризикам.

Передбачається впровадження нової системи запобігання виробничим ризикам, заснованої на принципах оцінювання, контролю ризиків та управління ними.

На думку авторів законопроекту за реєстр. №16010, його прийняття сприятиме дерадянзації законодавства про працю, дотриманню балансу інтересів працівників та роботодавців, а також зменшенню рівня неформальної зайнятості.

Наостанок, члени Комітету розглянули проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2027 рік» (реєстр. №16000), поданий Кабінетом Міністрів України. Під час обговорення народні депутати висловили свої зауваження та пропозиції до законопроекту. Остаточне рішення щодо проекту Закону про Державний бюджет України на 2027 рік Комітет планує прийняти на наступному засіданні.

Ухвалення рішень щодо інших питань порядку денного перенесено на наступне засідання Комітету.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/275613.html